

Scholen met Perspectief

Passend Onderwijs
voor ieder kind

Inleiding.

Per 1 augustus 2014 moet iedere school passend onderwijs bieden. Dit betekent dat iedere school het onderwijs moet laten aansluiten op de mogelijkheden van elke leerling. Soms moet er daarom gezocht worden naar aanvullende ondersteuning. Die ondersteuning kan bestaan uit een arrangement op de school waar de leerling is geplaatst, of uitlopen op het zoeken naar een setting waarin het kind op zijn plaats is. Het belang van het kind staat bij Scholengroep Perspectief op de eerste plaats.

Visie.

De basis voor goed en Passend Onderwijs ligt bij de basisscholen. Dit is de reden waarom wij zoveel mogelijk leerlingen in het basisonderwijs, dus zo thuisnabij als maar mogelijk, de juiste ondersteuning willen bieden, ook de leerlingen met speciale onderwijsbehoeften. Echter voor leerlingen die onvoldoende profiteren van het aanbod van de reguliere basisschool, willen we de scholen voor speciaal basisonderwijs (SBO) en het speciaal onderwijs (SO en VSO) beschikbaar houden.

Terugplaatsing.

Voor de leerlingen die zich binnen het SBO, SO of VSO zodanig ontwikkelen dat terugplaatsing naar een reguliere (basis)school mogelijk wordt, zal Scholengroep Perspectief zich maximaal inzetten om terugplaatsing, eventueel met extra ondersteuning, mogelijk te maken.

Missie.

Scholengroep Perspectief streeft ernaar om onderwijskundig en pedagogisch maatwerk te leveren en iedere leerling ongeacht de mogelijkheden op gebied van sociaal culturele achtergrond, intelligentie, gedrag en lichamelijke belemmeringen een passend onderwijsaanbod krijgt. Zo snel mogelijk, zo licht mogelijk, zo dicht mogelijk bij huis, door de meest geschikte persoon of instelling samen met ouders en (zo nodig) jeugdzorg. Ieder kind heeft recht op goed onderwijs en moet mee kunnen doen in onze samenleving.

Zorgplicht.

Alle scholen hebben sinds de invoering van de wet op het Passend Onderwijs zorgplicht en dat betekent dat de school waar een kind wordt aangemeld, moet zorgen voor passend onderwijs. Dat kan op die school zelf zijn, of op een andere, meer passende school. Mocht u meer informatie willen over Passend Onderwijs, dan kunt u dit vinden op de site www.passendonderwijs.nl.

Schoolondersteuningsprofiel.

In het schoolondersteuningsprofiel legt de school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. In het schoolondersteuningsprofiel staat ook welke ambities de school heeft voor de toekomst. Iedere school dient te voldoen aan de basale kwaliteitseisen die zijn vastgelegd op het niveau van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs waar alle scholen bij zijn aangesloten. Het schoolondersteuningsprofiel wordt regelmatig geëvalueerd en indien nodig bijgesteld, zodat er steeds een actueel beeld beschikbaar is voor ouders en externe partijen welke ondersteuning er op deze school mag worden verwacht. Het schoolondersteuningsprofiel is te vinden op de website van iedere school en op de website van Scholengroep Perspectief.

Ondersteuning, wat houdt dat in?

Iedere groepsleerkracht stemt het onderwijsaanbod af op de onderwijsbehoefte van elke leerling en dat lukt vaak goed. Als een leerling extra (lichte) ondersteuning nodig heeft, biedt de leerkracht die zelf. De intern begeleider en/of het schoolondersteuningsteam van iedere school helpt mee om de ondersteuning te organiseren. U kunt hierbij denken aan hulpmiddelen voor een kind met dyslexie of een aangepast onderwijsprogramma om een lichte onderwijsachterstand op te vangen. Dit valt allemaal onder de ondersteuning die iedere basisschool kan bieden, de zogenaamde basisondersteuning. Tot op heden maakt Scholengroep Perspectief ook gebruik van de dienstverlening van de IJsselgroep, waarvan een tweetal deskundigen een aantal keren per jaar alle scholen bezoekt, hen ondersteunt bij complexe ondersteuningsvragen en psychologisch en didactisch onderzoek uitvoert.

Het Steunpunt Passend Onderwijs.

Het kan gebeuren dat een leerling een zodanig complexe ondersteuning nodig heeft, dat een basisschool tegen de grenzen lijkt aan te lopen van de eigen mogelijkheden. In dat geval heeft de school de mogelijkheid om deskundigen te raadplegen. Binnen Scholengroep Perspectief is daartoe het Steunpunt Passend Onderwijs opgericht, dat tot doel heeft de scholen te helpen bij meer complexe situaties. De leden van het Steunpunt zijn geschoolde professionals die met hun specifieke expertise de scholen nuttige adviezen kunnen geven, aanvullend onderzoek kunnen doen en behulpzaam kunnen zijn bij leerproblematiek, gedragsproblematiek, sociaal-emotionele problematiek, medisch-motorische problematiek, zorgstructuur, groepsdynamiek, klassenmanagement, het opstellen van een ontwikkelingsperspectief, het ondersteunen bij de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring en bij de aanvraag van een arrangement.

De inzet van het Steunpunt Passend Onderwijs komt in beeld als de basisondersteuning onvoldoende aansluit bij de onderwijsbehoefte van de leerling. De adviezen van het Steunpunt kunnen uitmonden in de aanvraag van een arrangement, een speciaal op maat gemaakt onderwijsaanbod op de eigen basisschool. De aanvraag voor een arrangement wordt voorgelegd aan het College van Bestuur en dient vergezeld te gaan van een ontwikkelingsperspectief voor de betreffende leerling. De inzet van het Steunpunt is te beschouwen als een extra ondersteuningsaanbod, het tweede niveau van ondersteuning. De ouders worden nauw betrokken bij het hele proces van de opzet en inrichting van het extra ondersteuningsaanbod. De heer Jakob Pot treedt op als coördinator van het Steunpunt, hij draagt zorg voor de interne communicatie. Het Steunpunt Passend Onderwijs heeft de beschikking over een eigen emailadres voor algemene vragen: steunpunt@scholengroeperspectief.nl

Zware ondersteuning.

Heeft een leerling meer nodig dan de extra ondersteuning in de eigen basisschool, dan kan het speciaal (basis)onderwijs een specialistisch onderwijsaanbod bieden. Voor deze vorm van ondersteuning moet bij het samenwerkingsverband Passend Onderwijs een toelaatbaarheidsverklaring worden aangevraagd en is een deskundigenadvies noodzakelijk. Het plaatje hieronder verduidelijkt de drie categorieën van ondersteuning.

De Stuurgroep Passend Onderwijs.

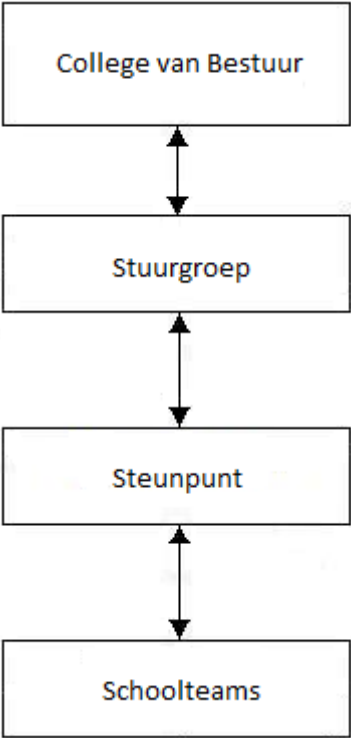
Het Steunpunt werkt onder de directe verantwoordelijkheid van de Stuurgroep Passend Onderwijs. De Stuurgroep Passend Onderwijs bestaat uit vijf personen en wordt gevormd door een drietal directeuren die afkomstig zijn uit het basisonderwijs, het speciaal basisonderwijs en uit het speciaal onderwijs, aangevuld met de beide leden van het College van Bestuur. De Stuurgroep geeft leiding aan de processen die na de invoering van het Passend Onderwijs op gang zijn gekomen en werkt als een "denktank". Zodoende is de Stuurgroep een onmisbare schakel in de organisatie rondom Passend Onderwijs geworden.

Er zijn jaarlijks een zestal gezamenlijke vergaderingen van de Stuurgroep Passend Onderwijs en het Steunpunt Passend Onderwijs en tijdens die bijeenkomsten worden procedurele afspraken gemaakt, wordt er geëvalueerd en komen beleidsvoorstellen op tafel. De Stuurgroep vergadert los van het Steunpunt ook ongeveer zes keer per jaar.

Het College van Bestuur.

Het College van Bestuur draagt de eindverantwoordelijkheid voor alles wat er in Scholengroep Perspectief gebeurt en in die zin dus ook voor de inrichting en uitvoering van het Passend Onderwijs. Het College van Bestuur is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO 20.01. Heel specifiek op dit terrein is de verantwoordelijkheid van het bestuur om aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring te controleren en te ondertekenen. Het bestuur beslist ook over de aangevraagde arrangementen. Een arrangement wordt toegekend op advies van het Steunpunt en kan voor kortere of langere tijd nodig zijn. Er wordt gewerkt met een maximale limiet per arrangement van € 5.000 per leerling per jaar voor personele kosten, eventueel aangevuld met een bedrag voor materialen vanaf € 500. Materiaalkosten lager dan € 500 dienen uit de schoolexploitatie te worden betaald.

Organogram.

Passend Onderwijs binnen Scholengroep Perspectief.

Het is in het belang van iedere betrokkene die te maken heeft met Passend Onderwijs om goed te weten welke afspraken er zijn gemaakt rondom diverse situaties die zich regelmatig voordoen. De onderstaande teksten bevatten meerdere procesbeschrijvingen en richtlijnen waaraan iedereen zich dient te houden.

Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs.

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. Alle scholen die deel uitmaken van Scholengroep Perspectief zijn aangesloten bij het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO 20.01. In dit samenwerkingsverband werken alle scholen van de provincie Groningen en de Drentse gemeente Noordenveld samen. Zowel reguliere basisscholen, als scholen voor speciaal onderwijs (cluster 3 en 4) en speciale scholen voor basisonderwijs behoren tot genoemd samenwerkingsverband. De VSO-afdeling van de Meidoornschoon is aangesloten bij het samenwerkingsverband VO 20.02 Groningen Ommelanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio moeten kunnen bieden en welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met (jeugd)zorg. Meer informatie over het samenwerkingsverband Passend Onderwijs is te vinden op: www.passendonderwijsgroningen.nl.

Aanmelding en inschrijving van een leerling.

Veel ouders komen eerst op school voor een kennismakingsgesprek. Tijdens de kennismaking kan de school laten zien wie ze zijn, hoe hun ondersteuningsprofiel eruit ziet en kunnen de vragen van de ouders beantwoord worden. Aangezien het regelmatig voorkomt dat ouders op meerdere scholen kennismakingsgesprekken voeren, is een kennismakingsgesprek dus niet hetzelfde als een aanmelding. Als ouders hun keuze voor een bepaalde basisschool hebben gemaakt, melden ze hun kind schriftelijk aan bij de school. Bij de aanmelding wordt het aanmeldingsformulier ingevuld. Verwachten ze dat hun kind extra ondersteuning nodig heeft, dan geven ze dit meteen aan. Ook als ouders hun kind bij meerdere scholen hebben aangemeld, moeten ze dit bij de aanmelding aangeven. In dat geval krijgt de school van eerste voorkeur de zorgplicht. De school moet vervolgens een zo passend mogelijk

aanbod doen op de eigen, een andere reguliere of een speciale school. Na aanmelding heeft de school zes weken de tijd om te beslissen over de toelating van de leerling. Deze periode kan eenmaal met vier weken worden verlengd. De school onderzoekt eerst of ze de leerling zelf de extra onderwijsondersteuning kan bieden, eventueel met extra ondersteuning vanuit het Steunpunt Passend Onderwijs. Soms heeft de school meer informatie nodig om dit goed te beoordelen. Scholen kunnen daarvoor om extra informatie vragen bij de ouders, de peuterspeelzaal, de kinderopvang of andere externe instanties.

In de meeste gevallen zal de opgevraagde informatie voldoende zijn om over te kunnen gaan tot inschrijving en/of plaatsing van de leerling. Kan de school zelf geen passende onderwijsplek bieden, dan moeten zij een passende plek op een andere reguliere of speciale school regelen. Dat gebeurt in overleg met de ouders.

Extra ondersteuning aanvragen.

De school kan te allen tijde ondersteuning vragen bij het Steunpunt Passend Onderwijs en dat kan met behulp van een digitaal aanvraagformulier. De coördinator van het Steunpunt stuurt de aanvragen door naar de overige leden van het Steunpunt. Zij bereiden zich voor en tijdens het Steunpuntoverleg dat eens per twee weken wordt gehouden, worden de aanvragen besproken en wordt afgestemd wat de eventuele acties zullen zijn en wie de uitvoering voor zijn rekening neemt. Degene die de uitvoering gaat doen, neemt binnen een week na het overleg van het Steunpunt, contact op met de school om afspraken te maken voor vervolgacties, bijvoorbeeld een eerste gesprek, een observatie of iets dergelijks. Aanvragen worden met alle leden van het Steunpunt besproken en er worden afspraken gemaakt over de werkwijze. De aanvraag wordt zo nodig ondersteund met aanvullende actuele informatie. De leden van het Steunpunt consulteren elkaar indien de ondersteuningsvraag daar aanleiding toe geeft. De school blijft verantwoordelijk voor de communicatie met de ouders, maar in voorkomende gevallen kan het Steunpunt worden betrokken bij het overleg met de ouders.

Als uit overleg met het Steunpunt blijkt dat een arrangement noodzakelijk is, wordt dat aangevraagd bij het College van Bestuur, onderbouwd met een ontwikkelingsperspectief worden ingevuld.

Een arrangement.

Het Steunpunt gaat na of er al in een eerder stadium handelingsadviezen zijn gegeven en in welke mate die zijn uitgevoerd. Als blijkt dat de aanvraag van een arrangement noodzakelijk is, levert de school een ontwikkelingsperspectief voor de betreffende leerling. Het Steunpunt adviseert de Stuurgroep Passend Onderwijs over de vorm en inhoud van het in te zetten arrangement, de eventuele bemensing en/of de materialen. Het bestuur bepaalt uiteindelijk of het arrangement doorgaat. Het Steunpunt geeft dit door aan de school en maakt verdere afspraken. De school maakt een plan van aanpak met tussen- en eindevaluatie met data en het extra onderwijsaanbod voor de periode van het arrangement en verwoordt dit in het ontwikkelingsperspectief van de betrokken leerling. Er vindt altijd een schriftelijke evaluatie plaats van de effecten van een arrangement. Indien noodzakelijk zal er ook tussentijds geëvalueerd worden. Het Steunpunt volgt het proces en maakt hiervan een verslag.

Evaluatie van een arrangement.

De evaluatie van een arrangement vindt eens per drie maanden plaats door de ambulant begeleider uit het Steunpunt en de IB-er van de school. De directeur van de school kan bij de evaluatie betrokken worden.

Een toelaatbaarheidsverklaring aanvragen.

Een toelaatbaarheidsverklaring is nodig om toegang te krijgen tot het speciaal basisonderwijs (SBO) of het speciaal onderwijs (SO en VSO). Er is een deskundigenadvies voor nodig. Alle toelaatbaarheidsverklaringen die vanuit het basisonderwijs worden aangevraagd, lopen via het Steunpunt naar het College van Bestuur. Het College van Bestuur vraagt formeel aan, ondertekent de aanvraag en stuurt die door naar de Commissie van Advies van het samenwerkingsverband. De Commissie van Advies onderzoekt of de aanvraag aan de gestelde eisen voldoet en geeft al dan niet een toelaatbaarheidsverklaring af. De ouders worden van dit proces op de hoogte gehouden via de eigen school. Nadat een toelaatbaarheidsverklaring is ontvangen, melden de ouders hun kind aan bij een school voor SBO of SO (VSO) waarvoor de verklaring geldig is.

Beleid en uitwerking.

Na de invoering van de Wet op het Passend Onderwijs zijn er nogal wat bestaande structuren weggevallen en zijn er meer verantwoordelijkheden bij het bestuur terechtgekomen. Dit vereist de nodige flexibiliteit en aanpassing van alle betrokkenen. Het bestuur verwacht in de loop van de komende jaren verder te bouwen aan een stevige constructie waarvan verwacht mag worden dat de leerlingen die aangewezen zijn op een maatwerkpakket binnen het onderwijs daar hun voordeel mee kunnen doen. Voor een aantal zaken zijn inmiddels beleidsafspraken gemaakt of structuren neergezet die hierna op alfabetische volgorde worden behandeld.

Consultatieve Leerlingbegeleiders.

Scholengroep Perspectief maakt gebruik van de diensten van een tweetal consultatieve leerlingbegeleiders (CLB-ers), die worden ingehuurd van De IJsselgroep. De CLB-ers beschikken over specifieke kennis en bezoeken alle basisscholen een aantal keren per jaar en ze treden dan met de IB-er van elke school in overleg over zaken waarover de school aanvullende informatie nodig heeft. De CLB-ers voeren ook de nodige psychologische onderzoeken uit.

Evaluatie van een arrangement.

De evaluatie van een arrangement vindt eens per drie maanden plaats door de ambulant begeleider uit het Steunpunt en de IB-er van de school. De directeur van de school kan bij de evaluatie betrokken worden.

Financiën.

Scholengroep Perspectief ontvangt elk jaar een bedrag per leerling van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs. Een deel van dit bedrag wordt jaarlijks doorgegeven aan de scholen en is bedoeld om de intern begeleider (IB-er) van elke school tenminste voor één dagdeel per week vrij te roosteren om het IB-werk uit te kunnen voeren. De verdeling van de ondersteuningsmiddelen over de basisscholen gaat op basis van het aantal leerlingen als volgt:

23 – 65 leerlingen	€ 3.000
66 – 80 leerlingen	€ 3.500
81 – 100 leerlingen	€ 4.000
101 – 130 leerlingen	€ 4.500
131 – 160 leerlingen	€ 5.000
161 – 190 leerlingen	€ 5.500
191 – 230 leerlingen	€ 6.000
231 – 270 leerlingen	€ 6.500

Een ander deel van de middelen wordt gebruikt om de deelname boven de 2% van het aantal leerlingen op De Baldakijn (SBO) te bekostigen, de loonkosten van het Steunpunt Passend Onderwijs te betalen en wordt ingezet voor arrangementen.

De financiering van De Baldakijn wordt door de overheid voor 2% van het totaal aantal leerlingen in het samenwerkingsverband rechtstreeks betaald en voor het percentage dat uitstijgt boven de 2% deelname aan het SBO dient het betreffende bestuur zelf de kosten te dragen. Het geld dat hiermee gemoeid is wordt jaarlijks in mindering gebracht op de gelden die vanuit het samenwerkingsverband Passend Onderwijs worden ontvangen. De ervaringen op financieel terrein leiden tot de conclusie dat de financiering van het Passend Onderwijs voor Scholengroep Perspectief niet kostendekkend is.

Gemeenten, rol en positie.

De Wet Passend Onderwijs verplicht de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs om ten minste eenmaal in de 4 jaar een ondersteuningsplan op te stellen. Hierover voeren ze op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de gemeente(n) in het gebied van het samenwerkingsverband. Doel hiervan is de ondersteuning aan jongeren zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.

Het ondersteuningsplan.

Het samenwerkingsverband en de gemeenten voeren overleg over het concept-ondersteuningsplan voordat het samenwerkingsverband dit plan definitief maakt. Het maken van goede afspraken tussen onderwijs en jeugdzorg is belangrijk, omdat gemeenten verantwoordelijk zijn voor een aantal taken dat voor scholen relevant is, zoals voor het toezicht op de naleving van de leerplicht, het leerlingenvervoer, de onderwijshuisvesting, het achterstandenbeleid en de zorg voor jeugd. Voor gemeenten is het belangrijk om te weten hoe scholen de ondersteuning organiseren, waar welke voorziening wordt ingericht en welk beleid het samenwerkingsverband voert rondom thuiszitters.

Thema's in het OOGO.

De volgende thema's kunnen tijdens het OOGO ter sprake komen:

- samenhang in de ondersteunings- en hulpstructuur voor jeugd en gezinnen, door scholen en gemeenten;
- de overgang van PO naar VO en van VMBO naar MBO;
- thuiszittende leerplichtige leerlingen (thuiszitters);
- leerlingenvervoer;
- onderwijshuisvesting;
- aansluiting onderwijs op de arbeidsmarkt.

Ernstige enkelvoudige dyslexie (EED).

Op grond van de Jeugdwet moet de gemeente kinderen ondersteunen met ernstige, enkelvoudige dyslexie (EED). Enkelvoudig betekent dat het kind naast de dyslexie geen GGZ-stoornis, beperking of andere taal- of leerstoornissen heeft die belemmerend is voor dyslexieonderzoek en/of -behandeling. Voor kinderen bij wie sprake is van problemen naast de dyslexieklachten (bijvoorbeeld dyslexie in combinatie met ADHD of een spraak/taalstoornis), is een intensiever behandel-/begeleidingstraject nodig. In deze gevallen wordt eerst de bijkomende stoornis of beperking behandeld, voordat een kind in aanmerking komt voor een behandeling ernstige enkelvoudige dyslexie.

Geschillencommissie Passend Onderwijs.

Het is niet altijd eenvoudig om een passende plek te vinden voor een leerling. Als dit scholen en ouders niet lukt, ook niet na tussenkomst van het samenwerkingsverband, kunnen ze ondersteuning krijgen van de onderwijsconsulenten. Komen partijen er samen echt niet uit, dan kunnen ouders naar de geschillencommissie passend onderwijs stappen. Niet alle ingediende geschillen leiden tot een uitspraak, bijvoorbeeld omdat partijen voor de zitting alsnog samen een oplossing hebben gevonden. Als er wel een uitspraak wordt gedaan, dan deelt de geschillencommissie die mee aan de ouders en de betrokken school. De geschillencommissie let er vooral op of de school het traject zorgvuldig heeft doorlopen, alle stappen goed zijn vastgelegd en of er steeds overleg met de ouders is geweest. In de meeste gevallen neemt het bestuur van de school het advies van de geschillencommissie over.

Om een gang naar de geschillencommissie te voorkomen kan er ook gevraagd worden om advies van een onderwijsconsulent, maar dan dient er wel eerst contact te zijn geweest met het samenwerkingsverband.

IB-netwerk.

De intern begeleiders van Scholengroep Perspectief komen een aantal keren per jaar bijeen om onder deskundige leiding ervaringen met elkaar te delen en nieuwe kennis op te doen. Het IB-netwerk kan een rol spelen in het initiëren en voorbereiden van een scholingsaanbod. De bijeenkomsten worden voorbereid door een agendacommissie vanuit het IB-netwerk. De leden van het Steunpunt, de consultatieve leerlingbegeleiders van de IJsselgroep en een afvaardiging uit de Stuurgroep wonen deze bijeenkomsten bij. De coördinator van de peuterspeelzalen kan aan de netwerkbijeenkomsten deelnemen. Er wordt van de bijeenkomsten een schriftelijk verslag gemaakt dat onder alle belanghebbenden verspreid wordt.

Jeugdhulpverlening.

Het schoolteam werkt in voorkomende gevallen samen met de jeugdhulpverlening aan de uitvoering van één kind, één plan, één gezin en één dossier. Vroegtijdige signalering van mogelijke ondersteuningsbehoeften, moet inzet van zwaardere ondersteuning voorkomen.

Medewerkers van bijvoorbeeld Jonx (GGZ) zijn regelmatig betrokken bij leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Een aandachtspunt is om de mensen van Jeugdhulpverlening te betrekken bij voorschoolse trajecten.

Observatieplaatsing.

Als er ondanks onderzoek en overleg met alle betrokkenen onduidelijkheid blijft over het best passende traject voor een bepaalde leerling, kan worden besloten een leerling voor een afgebakende periode te plaatsen op het SBO of het SO. Tijdens deze periode blijft de leerling ingeschreven bij de eigen school. De communicatie over een observatie- of proefplaatsing verdient expliciete aandacht, om onduidelijkheden over het tijdelijke karakter van een dergelijke plaatsing te voorkomen en kan in eerste instantie alleen worden gedaan voor kinderen die op een school van Scholengroep Perspectief zijn ingeschreven.

Er kan in bepaalde gevallen medewerking worden verleend voor een observatieplaatsing vanuit een peuterspeelzaal op een basisschool, maar in zo'n geval moeten de ouders een overeenkomst of verklaring ondertekenen om onduidelijkheden voor wat betreft de tijdelijkheid van de procedure en de wederzijdse verplichtingen helder te hebben. Ook in dit geval geldt dat de betreffende leerling ingeschreven blijft op de eigen instelling. De leerplichtambtenaar wordt van de observatieplaatsing op de hoogte gesteld door de eigen instelling.

Ondersteuningsplan.

Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO 20.01 stelt jaarlijks op basis van de schoolondersteuningsprofielen een ondersteuningsplan op, waarin de bestuurlijke en onderwijskundige afspraken zijn vastgelegd. Het ondersteuningsplan wordt beoordeeld en vereist de goedkeuring van de ondersteuningsplanraad (OPR).

Onderwijsassistent.

Een onderwijsassistent kan via een arrangement worden ingezet op een basisschool. De onderwijsassistent gaat aan de slag met de ondersteuningsvraag van een leerling of groep. De onderwijsassistent werkt onder verantwoordelijkheid van het Steunpunt aan de doelen als verwoord in het ontwikkelingsperspectief.

Ontwikkelingsperspectief.

Voor elke leerling in het SBO, het (V)SO, het PRO moeten scholen een ontwikkelingsperspectief vaststellen binnen 6 weken na inschrijving van de leerling en dat geldt ook voor leerlingen die tijdelijk worden geplaatst op een andere school of instelling. Reguliere basisscholen stellen een ontwikkelingsperspectief op voor leerlingen die in aanmerking komen voor een arrangement. In het ontwikkelingsperspectief moet in elk geval de te verwachten uitstroombestemming en de onderbouwing daarvan staan. De onderbouwing bevat minimaal de factoren die het onderwijsproces belemmeren en bevorderen. Het ontwikkelingsperspectief bevat ook een beschrijving van de afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma en de te bieden begeleiding en ondersteuning. Scholengroep Perspectief hanteert voor de beschrijving van het ontwikkelingsperspectief een eigen format. De inspectie van het onderwijs ziet toe op het ontwikkelingsperspectief.

Elke leerling die een ontwikkelingsperspectief krijgt in een basisschool dient een melding te krijgen in ParnasSys en dient te worden uitgewisseld met BRON.

Overgang PO-VO (10-14 aanpak).

Bij de overgang van leerlingen van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde 10-14 aanpak. Het doel van deze aanpak is om moeilijk plaatsbare leerlingen vroegtijdig in beeld te krijgen, bij voorkeur al vanaf groep 7, om een soepele overgang naar het VO te bewerkstelligen.

'Moeilijk plaatsbaar' betekent dat het lastig is om het juiste schooltype te bepalen en/of de meest passende specifieke school. Dat kan onder andere te maken hebben met de extra ondersteuningsbehoefte van de leerling, aspecten van de sociaal-emotionele ontwikkeling of de complexiteit van het profiel van de leerling (disharmonisch of bespreekprofiel van de Plaatsingswijzer). Het kan ook gaan om leerlingen met een eigen leerlijn taal en rekenen die niet in aanmerking komen voor het Praktijkonderwijs (PRO) of het VMBO, met ondersteuning op basis van leerrendement.

Inzet van de 10-14 aanpak is dat het VO de noodzakelijk (extra) ondersteuning kan bieden en/of voortzetten. Let wel: het gaat waarschijnlijk maar om enkele leerlingen per schoolbestuur en het betreft leerlingen die woonachtig zijn in de Ommelanden en/of worden aangemeld op een VO-school van SWV 20.02 VO Ommelanden.

Ieder schoolbestuur primair onderwijs heeft een contactpersoon, die voor het eigen bestuur inventariseert hoeveel en welke leerlingen in aanmerking komen voor de 10-14 aanpak.

Het samenwerkingsverband VO 20.02 heeft per subregio een lid van het Expertise- en Consultatieteam VO (ECT-lid).

Door vroegtijdig overleg en korte lijnen wordt ernaar gestreefd om voor alle moeilijk plaatsbare leerlingen tijdig een passende school te vinden, die kan voldoen aan de specifieke ondersteuningsbehoeften van de betreffende leerling(en).

Praktijkonderwijs.

Er zijn op dit moment nog geen directe lijnen tussen Scholengroep Perspectief en het praktijkonderwijs. Scholengroep Perspectief is actief op zoek naar samenwerking, gelet op de gezamenlijke belangen om leerlingen zo thuisnabij mogelijk een passend onderwijsaanbod te kunnen doen.

Positionering peuterspeelzalen, MKD's en KDC's.

Het Steunpunt Passend Onderwijs verricht in eerste instantie werkzaamheden ten behoeve van de scholen ressorterend onder de Scholengroep Perspectief.

De praktijk leert dat wanneer medewerkers van peuterspeelzalen, medisch kinderdagverblijven of kinderdagcentra vragen hebben over bijvoorbeeld procedures, aanvullende onderzoeken of plaatsingsmogelijkheden, zij regelmatig een beroep doen op het Steunpunt Passend Onderwijs.

Een medisch kinderdagverblijf (MKD) of een kinderdagcentrum (KDC) beschikt over het algemeen over aanwezige expertise die onder andere antwoorden kan geven op vragen met betrekking tot vervolgscholen of instellingen. Dit geldt in mindere mate voor de peuterspeelzalen. Het Steunpunt Passend Onderwijs wordt met enige regelmaat geconfronteerd met een ondersteuningsvraag vanuit een peuterspeelzaal. De inzet door het Steunpunt Passend Onderwijs is in zeer beperkte mate mogelijk. Aanwezige financiën in dit kader ontbreken.

Er wordt bezien op welke wijze efficiënter kan worden ingespeeld op de vragen vanuit de peuterspeelzalen. Hiervoor moeten onder andere concrete afspraken worden gemaakt ten aanzien van aanvullende financiering.

Thuiszitters.

Scholengroep Perspectief ziet het als zijn missie om een zodanig onderwijsaanbod te genereren dat er geen leerlingen tussen wal en schip raken. Toch blijkt in de praktijk dat er leerlingen zijn die niet in een groep kunnen functioneren. Het Steunpunt zal in deze gevallen onderzoeken of er verwacht kan worden dat een leerling na een afgebakende periode van drie maanden, in de thuissituatie onderwijs of begeleiding geboden kan worden die er waarschijnlijk toe zal leiden dat deze leerling weer terug gaat komen in de reguliere schoolsetting.

Per situatie mag er maximaal 1 uur per week begeleiding voor de periode van 3 maanden worden ingezet. De leerplichtambtenaar wordt in deze gevallen altijd op de hoogte gesteld. Na die periode van drie maanden, wordt de casus met een advies vanuit het Steunpunt Passend Onderwijs voorgelegd aan de Stuurgroep Passend Onderwijs, met het advies het samenwerkingsverband in te schakelen.

Scholengroep Perspectief gaat de zorgplicht voor leerlingen die niet meer kunnen functioneren in een onderwijsgroep, handen en voeten geven door met de betrokken ouders en instanties te zoeken naar een overheveling naar bijvoorbeeld zorg of dagbesteding. We kunnen geen 1 op 1 onderwijs leveren en zijn daar ook wettelijk gezien niet toe verplicht.

Toelaatbaarheidsverklaring.

Om vanuit het basisonderwijs toegang te krijgen tot het SBO, het SO of VSO is een toelaatbaarheidsverklaring nodig die wordt afgegeven door de Commissie van Advies. Er is ook een toelaatbaarheidsverklaring nodig voor leerlingen die wisselen tussen SBO en SO en/of SO en VSO.

Toelatingsmomenten met toelaatbaarheidsverklaring.

Een leerling waarvoor een toelaatbaarheidsverklaring is afgegeven dient binnen zes weken te worden geplaatst op een school voor SBO, SO of VSO. Een toelaatbaarheidsverklaring voor een (V)SO-school is landelijk overdraagbaar, maar een toelaatbaarheidsverklaring voor een SBO is niet overdraagbaar naar een andere SBO-school en daarom moet er bij een verhuizing of een overplaatsing naar een andere SBO-school opnieuw een toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd worden.

Tussenvoorziening.

Er is een aantal verkennende besprekingen geweest tussen Ubbo Emmius, PRO Stadskanaal en Scholengroep Perspectief over de eventuele opstart van tussenvoorziening, ook wel reboundvoorziening genoemd. De insteek is om te onderzoeken of er samen met het VO, het PRO en de VSO een gezamenlijke reboundvoorziening kan worden opgezet waarmee idealiter voorkomen kan worden dat leerlingen uit onze omgeving naar bijvoorbeeld het Diamant College in Groningen moeten. Daaraan gekoppeld is de vraag of er mogelijkheden worden gezien om gezamenlijk een inspanning te leveren om thuiszitters weer terug te brengen naar een reguliere onderwijssetting.

Ontwikkelingsperspectief

Naam			
Geboortedatum		J/M	
Datum opstelling/bijstelling OPP		Schoolloopbaan (1-2-3-4-...)	
Didactische leeftijd bij op- of bijstelling		Ouders/verzorgers	
Naam school		Telefoon/email	

Betrokkenheid Steunpunt		Arrangement: doel/uren/ middelen/materialen	
Dyslexie- / dyscalculieverklaring			
Diagnose(s)			
Medicatiegebruik/allergie			

Psychologische gegevens (instrument + wie, waar)			
Datum van onderzoek			
Totaal IQ		Verbaal begrip	
Verbaal IQ		Perceptuele organisatie	
Performaal IQ		Verwerkingsnelheid	
Conclusie verslag			

Verantwoording

Probleemstelling	Wat is het probleem waarvoor deze LL wordt opgesteld? Waarom is een OPP noodzakelijk?
Probleemanalyse	<p>Indien aanwezig probleemstelling ondersteunen door PO of PDO. Hier wordt een duidelijke analyse van het probleem beschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is er sprake van een belemmering of handicap? • Welke werkhoudingsaspecten zijn van invloed op de probleemstelling? • Wat zijn de opvallende zaken in de sociale, spraak/taal, medische en/of motorische ontwikkeling? • Op welke onderdelen valt de leerling uit? (diepteanalyse) • Analyse van de methodegebonden toetsen.
Voorgeschiedenis Aanpassingen en effect aanpassingen tot nu toe	<p>Hier wordt de geschiedenis gegeven van het leertraject tot nu toe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welke stappen zijn genomen voordat er overgegaan is tot LL? • Aanleiding onderzoek • Welke extern onderzoek? Resultaten? • Korte schets doel, inhoud en omvang extra ondersteuning vanuit het steunpunt Passend Onderwijs

	<ul style="list-style-type: none"> • IQ bekend van deze leerling? Onderbouwing m.b.t. bijvoorbeeld disharmonisch uitstroomprofiel met grote verschillen in uitstroomniveau per leergebied. • Waar staat het kind nu in de ontwikkeling? Huidig niveau leerprestaties? • Op welke onderdelen valt de leerling uit. • Waarom heeft het werken met 'handelingsplannen' te weinig effect gehad? • Verwijzing van de verslagen van het onderzoek en stukken in leerlingdossier. • Sterke punten van het kind; Wat werkte er wel en effecten daarvan • Risicofactoren leerling; wat lukte er niet? • Huidige oefenniveau.
--	---

Beginsituatie

Beginsituatie / kern van de conclusies (op basis van test- en toetsgegevens/ observatie/ gesprek):			
	Stimulerende factoren	Belemmerende factoren	Specifieke onderwijsbehoeften Denk aan: leeromgeving, feedback, groepsleden, leerkracht, ouders, instructie, materialen
Cognitieve ontwikkeling (opbouw intelligentie, VIQ/PIQ-kloof, executieve functies, automatisering, vakken waar de leerling sterk in is, dyslexie, dyscalculie, ...)			
Sociaal-emotionele Ontwikkeling/gedrag/zelfredzaamheid (contact met leerkracht, afhankelijkheid, omgaan met gezag, contact met klasgenoten in de klas, en in vrije situaties, samenwerken, aanpassingsvermogen, inlevingsvermogen, welbevinden, jong/oud in gedrag, competentiebeleving, zelfbeeld)			
Gezondheid / medische aspecten			
Motorische ontwikkeling (grote en fijne motoriek, penhouding, gezondheid, zindelijkheid, medicatie)			
Taalontwikkeling			
Rekenontwikkeling			
Werkhouding- en leergedrag aspecten (concentratie, planning en organisatie, motivatie, taakgerichtheid, verwerking van lesstof, mate van zelfstandigheid, leerstijl,...)			

Eerste milieu (pedagogisch klimaat, gezinssamenstelling, evt taal thuis, formeel en informeel netwerk, groeien ze in ouderlijk gezin op, hulpverlening thuis, betrokkenheid ouders)			
Betrokken instanties (o.a. Lentis Jonx, Acccare, AMK, GGD, logopedie + betrokken personen)			
Onderwijsleersituatie (organisatie in de school, ervaring/ kennis leerkracht, groeps grootte, zorgzwaarte van de groep, groeperingsvorm...)			
Overig... (interesses en hobby's, andere vormen van vrije tijdsbesteding, vriendschappen in de buurt, zelfstandigheid, deelname aan schoolreizen- en schoolactiviteiten, gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan,)			

Geplande uitstroombestemming

Indicatie verwachte uitstroom (ced + slo)				Toekomstperspectief: groepen 1 t/m 4 ☐ De basisschoolperiode doorlopen t/m groep 8 ☐ De basisschoolperiode doorlopen t/m groep 8 met ondersteuning van: ..... ☐ Speciaal basisonderwijs: ..... Toekomstperspectief: vanaf groep 5 Voortgezet Onderwijs: .....
	Intelligentieniveau	Leerrendement	Ontwikkelingsperspectief	
VSO	Onbekend of < 55	<0,5		
PrO	IQ 55 -80	0,5	Eindniveau groep 5 (dle 30)	
BBL/LWOO	IQ 75 – 90	0,75	Eindniveau groep 6 (dle 40)	
LWOO	IQ 80 – 90 en specifieke stoornis (bijv. dyslexie, dyscalculie, sociaal-emotionele problematiek)	0,75	Eindniveau groep 6 voor het betreffende vakgebied (dle 40)	

Planningsdeel (bij beknopt OPP verwijzen naar groepsplan)

Toetsgegevens bij opstellen Ontwikkelingsperspectief

Huidige toetsgegevens	Toets naam (versie/deel)	Datum	VS	Niveau	Dle	dl	DL – DLE	FN	LR
Rekenen voor kleuters									
Taal voor kleuters									
Beginnende geletterdheid									
Rekenen-wiskunde									
Begrijpend lezen									
Technisch lezen									

Uitstroomdoelen (ingevuld als voorbeeld)

Uitstroomniveau	Pro / VMBO – BBL met LWOO															
	RW				BL				TL Leestempo				SP			
	dle	vsc			dle	vsc			dle	vsc			dle	vsc		
Niveau E5	26		69,8		13		4,8		13		54,4		21		122	
Tussendoel M6	29	70,9	73,3*	76,1	23	15	18,7	22,3	18	63	70	75,5	25	124	126,2	127,9
Tussendoel E6	33	76,1	79,3	82,5					23	78,5	82,5	88	29	127,9	129,6	131,5
Tussendoel M7	35	79,3	82,5	84,5	30	27,3	30,6	31,6	28	90	94	99	32	130,5	132,4	134,4
Tussendoel E7	37	82,5	84,5	86,5					33	101,5	107	111,5	35	133,4	135,4	136,5
Einddoel M8	40	85,5	87,5	91,1	40	36,5	38,8	41,4	40	119,5	125	131	40	137,1	138,2	139,1

- vsc binnen interval

Leerspecifieke tussendoelen en aanbod

Doelen januari

Vakgebieden:	Doelen (geplande vaardigheids- scores/groei met interval)	Aanbod / aanpak (ped.-did. Maatregelen: Leeromgeving, Feedback, Groepsgenoten)	Instructie (wie, waar, hoe)	Middelen	Tijd	Evaluatietoets (Naam, versie, observatie instrument)
RW						
BL						
TL						
SP						
SE/gedrag						
Werkhouding						
ZRH/huiswerk						

Afspraken met ouders en de leerling

Ouders (wat is de bijdrage van de ouders?)	Augustus - februari
	Februari – juni

Evaluatiedeel

tussenevaluatie november 2015

Vakgebieden	Toets score	Product doelen gehaald ja/nee? analyse	Proces Ontwikkelt de lln. zich conform de verwachtingen? Aanpak effectief?	Aanbevelingen Is (vervolg)ondersteuning nodig?	Afspraken vervoltraject Evt. bijstellen geplande uitstroombestemming + reden en onderbouwing.
RW					
BL					
TL					
SP					
SE/gedrag					

Evaluatie februari 2016

Vakgebieden	Toets score	Product doelen gehaald ja/nee? analyse	Proces Ontwikkelt de lln. zich conform de verwachtingen? Aanpak effectief?	Aanbevelingen Is (vervolg)ondersteuning nodig?	Afspraken vervoltraject Evt. bijstellen geplande uitstroombestemming + reden en onderbouwing.
RW					
BL					
TL					
SP					
SE/gedrag					
Werkhouding					
ZRH/huiswerk					

Nieuwe doelen juni 2016

Vakgebieden:	Doelen (geplande vaardigheids- scores/groei met interval)	Aanbod / aanpak (ped.-did. Maatregelen: Leeromgeving, Feedback, Groepsgenoten)	Instructie (wie, waar, hoe)	Verwerking	Tijd	Toets ter evaluatie
RW						
BL						
TL						
SP						
SE/gedrag						
Werkhouding						
ZRH/huiswerk						

Tussenevaluatie april 2016

Vakgebiede n	Toets score	Product doelen gehaald ja/nee? analyse	Proces Ontwikkelt de lln. zich conform de verwachtingen? Aanpak effectief?	Aanbevelingen Is (vervolg)ondersteuning nodig?	Afspraken vervoltraject Evt. bijstellen geplande uitstroombestemming + reden en onderbouwing.
RW					
BL					
TL					
SP					
SE/gedrag					

Evaluatie juni 2016

Vakgebieden	Toets score	Product doelen gehaald ja/nee? analyse	Proces Ontwikkelt de lln. zich conform de verwachtingen? Aanpak effectief?	Aanbevelingen Is (vervolg)ondersteuning nodig?	Afspraken vervoltraject Evt. bijstellen geplande uitstroombestemming + reden en onderbouwing.
RW					
BL					
TL					
SP					
SE/gedrag					
Werkhouding					
ZRH/huiswerk					

Nieuwe doelen februari 2017 (vervolg)

Vakgebieden:	Doelen (geplande vaardigheids- scores/groei met interval)	Aanbod / aanpak (ped.-did. Maatregelen: Leeromgeving, Feedback, Groepsgenoten)	Instructie (wie, waar, hoe)	Verwerking	Tijd	Toets ter evaluatie
RW						
BL						
TL						
SP						
SE/gedrag						
Werkhouding						
ZRH/huiswerk						

Handtekening ouders/verzorgers + datum:	Handtekening school + datum:	Handtekening leerling + datum:
---	------------------------------	--------------------------------

Bijlagen.

Stroomschema aanvragen arrangement of ondersteuning.

Stroomschema aanvragen toelaatbaarheidsverklaring.

Aandachtspunten en open einden.

Samenwerking met peuterspeelzalen, VVE, jeugdhulpverlening, centrum voor jeugd en gezin, steunpalet, KDC's.

Reboundvoorziening in combinatie met opvang cluster 4 leerlingen, OPDC, vormen van symbiose

Inloopspreekuur van het Steunpunt.

Peuterspeelzalen, rol Steunpunt, rol IB-er, betrokkenheid bij afweging van aanmeldroute.